

Når gjesten ikke vil gå

– Kirkerapport om kirkeasyl

”Målet med ethvert kirkeasyl er å få det avsluttet. Kirkeasyl er en unntakstilstand i en akutt krisesituasjon for et menneske. Løsningen på dette menneskets problem ligger alltid utenfor kirkerommet.”

AV HELGE BIE RIBER,
DIAKONIKONSULENT I
AGDER

Da Kirkeasyl kom på dagsorden i norske menigheter tidlig på 1990-tallet, var det stor usikkerhet på hvordan en skulle forholde seg. Selv om vi nå sitter inne med mye erfaring i kirkeasylsaker, er det fortsatt svært ulike meninger om hva kirkeasyl er, og hvordan det bør håndteres. Derfor har Mellømkirkelig råd for Den norske kirke (MKR) kommet ut med en veiledning til menighetene rundt disse spørsmålene. Selv om de uttrykker at det er umulig å gi bindende retningslinjer for hvordan kirkeasyl skal håndteres. Veiledningen har de kalt ”Kirkeasyl – erfaringer, dilemmaer og veien videre” og er sendt ut til alle menigheter i D.n.k. Et lite opplegg til samtale om temaet for menighetsrådet ligger ved. La meg si det med en gang; det er et godt og ryddig dokument som på en lett-fattelig måte beskriver kirkeasylet, og hva menighetsråd og stab skal gjøre i denne sammenheng.

”I spørsmålet om kirkeasyl, er det kirkebygningen som gir beskyttelse, ikke menighetens aktive handling eller omsorg for vedkommende asylant i kirkerommet. Menighetens eventuelle ”svar” i form av pastoralt, diakonalt eller politisk engasjement som

følge av møtet med asylsøkerens livssituasjon, vil i tid alltid komme etter den beskyttelse som kirkebygningen gir”, står det å lese i veiledningen (s.2). Vi tilstreber en åpen folkekirke som ikke skal legge unødige hindringer i veien for mennesker som ønsker å oppsøke den beskyttelse og hjelp som finnes i kirken. Kirkeasyl er ikke en institusjon eller ordning som vi med flertallsvedtak i menighetsrådet kan la være å opprette, men er en situasjon som oppstår når en asylsøker oppsøker kirkerommet og nekter å forlate det frivillig. MKR fraråder menighetsrådene å gjøre vedtak på generelt grunnlag, men ber de ta stilling i en konkret situasjon som måtte oppstå. ”Det menigheten kan og må gjøre, er å vurdere i hvilken grad den er villig til eller i stand til å tilrettelegge et opphold i kirken for kirkeasylanter.”(s.3)

”En kirkeasylant har krav på oppmerksomhet ut fra hans/hennes subjektive opplevelse av å være i nød og fare. Kirkeasylanten har ansvaret for sitt eget liv.”(s.6) MKR anbefaler menigheten umiddelbart å samtale med kirkeasylanten om alternativer til kirkeasyl,

avklare hva kirkeasylet kan bidra til og også komme inn på varigheten av kirkeasylet. Normalt skal et menighetsråd og/eller kirkelig ansatte ikke gå inn i asylsaken og ta parti i denne. Unntak er der kirkeasylanten er et barn under 18 år. Men en kan ikke hindre enkeltmennesker i menigheten i å engasjere seg for kirkeasylantens sak. Men det er også viktig for menighetene å erkjenne at det er ulike motiver som beveger mennesker til å engasjere seg for asylsøkere i kirkeasyl. ”Menighetens utfordring” er da å bevisstgjøre seg på hva som er dens eget motiv, spørre etter hva som er andres motiv og søke et praktisk samarbeid innenfor avtalt rammer.” (s.8) Dette arbeidet bør ikke overlates til grupper som ikke har basis i de enkelte menigheter på en slik måte at menighetens troverdighet svekkes.

Menigheten bør opprette en presseansvarlig, og en for stor mediafokusering anbefales ikke. ”I enkelte tilfeller har menigheter erfart at en bred mediafokusering fører til at saken blir enda mer fastlåst for asylanten.”(s.8)

Videre bes prestene utvise stor forsiktighet når det gjelder å utføre kirkelige handlinger som dåp og vigsel av asylsøkere med uavklart asylsøknad i Norge. Bakgrunnen er selvsagt at dette ikke skal være med å påvirke utfallet av en søknad om opphold.

”Kirken skal tale tydelig om alle utslåtte og utstøtte, også om flyktninger og de som søker tilflukt i våre kirker.”(s.7) De siste årenes erfaringer med kirkeasyl har ført til at mange har fått øynene opp for flyktnings situasjon. En har fått møte enkeltmennesker og ser ikke lenger på flyktninger som en gruppe. På denne måten har det også gått lettere å mobilisere personer i menigheten til å være støttepillere.

”Kirkeasylet lever i spenningen mellom statsmakten som ikke vil fullbyrde sine lovlige fattede vedtak om å hente asylsøkere ut av kirkene, og kirken selv

DIAKON I EVENES OG TJELDSUND

3. gangs utlysning

Nyopprettet stilling som diakon i Evenes og Tjeldsund menigheter er ledig for tiltredelse snarest. Evenes og Tjeldsund er to kommuner beliggende mellom Narvik og Harstad. Det er ett sokn i hver kommune. De to soknene utgjør ett prestegjeld og har felles kirkeverge. Tjenesteordning for diakoner,

vedtatt av Kirkemøtet, gjelder for stillingen. Lønns- og arbeidsvilkår i henhold til tariffavtale og særavtaler inngått mellom Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og arbeidstakerorganisasjonene. Søkere med godkjente kvalifikasjoner kan forhandle seg til personlig avlønning i øvre del av lønnsramme 8. Fullstendig utlysning og

nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Kirkevergen i Evenes og Tjeldsund, 8534 Liland, tlf 77 08 41 14. Søknadsfrist: 05.09.98.

Menighetsrådene i Evenes og Tjeldsund

STILLING

*Diakonissehuset
Lovisenberg*

STILLHET MIDT I BYEN Høsten 1998 inviterer Diakonissehuset til to retreat:

- 2.-4.okt: **Spesielt for diakoniarbeidere og medlemmer av Diakonifelleskapet.**
(Påmeldingsfrist: 7. sept.)
27.-29.nov: **Adventsretreat**
(Påmeldingsfrist: 2. nov.)

Mange tenker at stillhet bare finnes på steder utenom byens larm og oppjagede tempo. Men også midt i byen kan det skapes stille steder med mulighet til å oppleve Guds nærvær på en spesiell måte. Diakonissehuset har en gjesteetasje med enkeltrom, stuer, bibliotek og to kapeller, det siste nyinnredet med tanke på retreat og meditasjon.

Retreatene starter fredag kl. 1900 og avsluttes søndag kl. 1700. Deltakeravgift kr. 950,-

Nærmere informasjon på tlf. 22 35 82 58 (kl. 0930-1330)

Påmelding sendes Diakonissehuset v/ Elisabeth Vigdal, Lovisenberggt. 15, 0456 Oslo

RETREAT

KIRKENS SOSIALTJENESTE

LANDSKONFERANSE

15. og 16. oktober 1998
I Vestre Aker menighetshus og kirke, Oslo

Tema:
DIAKONI I INSTITUSJONSHVERDAGEN
- fra visjon til virkelighet

Målgruppe:
Medarbeidere i diakonale institusjoner, menigheter, kirkelige organisasjoner og andre interesserte.

En inspirasjonskonferanse med fokus på erfaringer og praksis.

Bidragstyttere fra 7 ulike diakonale organisasjoner stiller.

For program og påmelding, ring: 22 20 97 90

KONFERANSE

som ikke vil kaste folk ut av kirkerommet."(s.5) Videre står det at "Kirkeasylet vurderes som en nødvendig "sikkerhetsventil" i et levende demokrati. Det er et uregelmessig verb som nettopp ved at det får lov til å eksistere, vitner om at vi har et samfunnssystem

som er åpent og fleksibelt i forhold til nye utfordringer som vi ikke har lovreguleringer eller fasitsvar til."(s.4) Kirkeasyl må ikke være et forsøk på å oppnå fordeler ved behandlingen om asyl. Kirken må ha respekt for myndighetenes forsøk på likebehandling, og at

behandlingen skal være forutsigbar. Men kirkeasyl må heller ikke diskvalifisere for asylsøkerens mulighet til å få en individuell rettfærdig behandling av sin asylsøknad i Norge. ●